РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

3 май 2007 година *

По дело C-303/05,

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 35 ЕС от Arbitragehof [Арбитражен съд] (Белгия) с акт от 13 юли 2005 г., постъпил в Съда на 29 юли 2005 г., в рамките на производство по дело

Advocaten voor de Wereld VZW

срещу

Leden van de Ministerraad,

СЪДЪТ (голям състав)

състоящ се от: г-н V. Skouris, председател, г-н P. Jann, г-н C. W. A. Timmermans, г-н A. Rosas, г-н R. Schintgen, г-н P. Kūris, г-н E. Juhász и г-н J. Klučka, председатели на състави, г-н J. N. Cunha Rodrigues (докладчик), г-н J. Makarczyk, г-н U. Lõhmus, г-н E. Levits и г-н L. Bay Larsen, съдии,

* Език на производството: нидерландски.

генерален адвокат: г-н D. Ruiz-Jarabo Colomer,
секретар: г-жа M. Ferreira, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 11 юли 2006 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Advocaten voor de Wereld VZW, от адв. L. Deleu, адв. P. Bekaert и адв. F. van Vlaenderen, advocaten,

— за белгийското правителство, от г-н M. Wimmer, в качеството на представител, подпомаган от адв. E. Jacubowitz и адв. P. de Maeyer, avocats,

— за чешкото правителство, от г-н T. Boček, в качеството на представител,

— за испанското правителство, от г-н J. M. Rodríguez Cárcamo, в качеството на представител,

— за френското правителство, от г-н G. de Bergues и г-н J.-C. Niollet, както и от г-жа E. Belliard, в качеството на представители,

— за латвийското правителство, от г-жа E. Balode-Buraka, в качеството на представител,

— за литовското правителство, от г-н D. Kriaučiūnas, в качеството на представител,

— за нидерландското правителство, от г-жа H. G. Sevenster, г-жа M. de Mol и г-жа C. M. Wissels, в качеството на представители,

— за полското правителство, от г-н J. Pietras, в качеството на представител,

— за финландското правителство, от г-жа E. Bygglin, в качеството на представител,

— за правителството на Обединеното кралство, от г-жа S. Nwaokolo и г-жа C. Gibbs, в качеството на представители, подпомагани от г-н A Dashwood, barrister,

— за Съвета на Европейския съюз, от г-жа S. Kyriakopoulou, както и от г-н J. Schutte и г-н O. Petersen, в качеството на представители,

— за Комисията на Европейските общности, от г-н W. Bogensberger и г-н R. Troosters, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание на 12 септември 2006 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до преценката на действителността на Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 г. относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите-членки (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3, наричано по-нататък „Рамковото решение").

2 Запитването е направено във връзка с иск, подаден пред Arbitragehof от Advocaten voor de Wereld VZW (наричано по-нататък „Advocaten voor de Wereld") за отмяна на белгийския Закон от 19 декември 2003 г. относно европейската заповед за арест (*Moniteur belge* от 22 декември 2003 г., стр. 60075, наричан по-нататък „Законът от 19 декември 2003 г."), и по-конкретно член 3, член 5, параграфи 1 и 2, както и член 7 от него.

Правна уредба

3 Съгласно петото съображение на Рамковото решение:

„Целта за превръщане на Съюза в пространство на свобода, сигурност и правосъдие изисква премахване на екстрадицията между държавите-членки и заместването ѝ със система за предаване между съдебните органи. Освен това, въвеждането на нова опростена процедура за предаване на осъдени или

заподозрени лица за изтърпяване на наказание или за наказателно преследване дава възможност за премахване на сложността и евентуалното забавяне, присъщо на настоящата процедура по екстрадиция. Преобладаващите до момента традиционни отношения на сътрудничество между държавите-членки трябва да бъдат заменени от система на свободно движение на съдебни решения по наказателни дела, обхващащи едновременно предварителни и окончателни решения в рамките на пространство на свобода, сигурност и правосъдие."

4 Шестото съображение на Рамковото решение гласи:

„Европейската заповед за арест съгласно настоящото рамково решение е първата конкретна мярка в областта на наказателното право, която прилага принципа за взаимно признаване, който Европейският съвет определя като „крайъгълния камък" на съдебното сътрудничество."

5 Съгласно седмото съображение на Рамковото решение:

„Тъй като заместването на системата на многостранна екстрадиция, приета с Конвенцията за екстрадиция от 13 декември 1957 г., не може да се постигне напълно от държавите-членки чрез едностранни действия, а поради своя мащаб и въздействие може да се постигне само в рамките на Съюза, Съветът следва да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, посочен в член 2 от Договора за Европейски съюз и член 5 от Договора за създаване на Европейската общност. Съгласно принципа за пропорционалност, така както е определен в последния текст, настоящото рамково решение съдържа необходимото с оглед постигането на тази цел."

6 Съгласно единадесетото съображение на Рамковото решение:

„В отношенията между държавите-членки европейската заповед за арест следва да замести всички предходни способи, свързани с екстрадицията, включително разпоредбите относно екстрадицията на дял III от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген."

7 Член 1 от рамковото решение, прието на основание член 31, параграф 1, букви а) и б) ЕС и член 34, параграф 2, буква б) ЕС, гласи:

„1. Европейската заповед за арест е съдебно решение, което е издадено от държава-членка, с оглед задържане и предаване на друга държава-членка на издирвано лице, с цел наказателно преследване или изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане.

2. Държавите-членки следва да изпълнят всяка европейска заповед за арест въз основа на принципите на взаимното признаване и в съответствие с разпоредбите на настоящото рамково решение.

3. Рамковото решение няма действие по отношение на изменение на задължението за спазване на основните права и основните правни принципи, залегнали в член 6 от Договора за Европейски съюз."

8 Член 2 от Рамковото решение гласи:

„1. Европейска заповед за арест се издава за деяния, които са наказуеми съгласно правото на издаващата държава-членка с лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане за максимален срок не по-малък от 12 месеца, или ако срокът на наложеното наказание лишаване от свобода или на мярката, изискваща задържане, е не по-малък от 4 месеца.

2. Следните престъпления, ако в издаващата държава-членка са наказуеми с лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане за максимален срок не по-малък от три години и така както са определени в законодателството на издаващата държава-членка, при условията на настоящото рамково решение и без проверка за двойна наказуемост на деянието, дават основание за предаване съгласно европейска заповед за арест:

— участие в престъпна група,

— тероризъм,

— трафик на хора,

— сексуална експлоатация на деца и детска порнография,

— незаконен трафик на наркотични и психотропни вещества,

— незаконен трафик на оръжия, боеприпаси и взривни вещества,

— корупция,

— измама, включително такава, която засяга финансовите интереси на Европейските общности по смисъла на Конвенцията от 26 юли 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности,

— изпиране на имущество, придобито от престъпление,

— подправяне на парични знаци, включително евро,

— престъпления, свързани с компютри,

— престъпления против околната среда, включително незаконен трафик на застрашени животински видове и застрашени растителни видове и разновидности,

— улесняване на незаконно влизане и пребиваване,

— умишлено убийство, тежка телесна повреда,

— незаконна търговия с човешки органи и тъкани,

— отвличане, противозаконно лишаване от свобода и взимане на заложници,

— расизъм и ксенофобия,

— организиран или въоръжен грабеж,

— незаконен трафик на предмети на културата, включително антични предмети и произведения на изкуството,

— мошеничество,

— рекет и изнудване,

— подправяне и пиратство на изделия,

— подправяне на административни документи и търговия с тях,

— подправяне на платежни средства,

— незаконен трафик на хормонални вещества и други стимулатори на растежа,

— незаконен трафик на ядрени или радиоактивни материали,

— трафик на противозаконно отнети превозни средства,

— изнасилване,

— палеж,

— престъпления от компетентността на Международния наказателен съд,

— незаконно отвличане на летателни средства или кораби,

— саботаж.

3. Във всеки един момент с единодушие и след консултация с Европейския парламент при условията, посочени в член 39, параграф 1 от Договора за Европейски съюз (ДЕС), Съветът може да реши да добави други категории престъпления в списъка по параграф 2. Въз основа на представения доклад от Комисията, съгласно член 34, параграф 3, Съветът преценява дали списъкът следва да бъде удължен или изменен.

4. За престъпления, различни от посочените в параграф 2, предаването може да зависи от условието, деянията, за които е издадена европейска заповед за арест, да съставляват престъпление съгласно законодателството на изпълняващата държава-членка независимо от елементите от фактическия състав на престъплението или неговата квалификация."

9 Член 31 от Рамковото решение предвижда следното:

„1. Без да се засяга прилагането им в отношенията между държави-членки и трети страни, от 1 януари 2004 г. настоящото рамково решение отменя в

отношенията между държавите-членки съответните разпоредби от следните конвенции, приложими в областта на екстрадицията:

а) Европейската конвенция за екстрадиция от 13 декември 1957 г., нейния допълнителен протокол от 15 октомври 1975 г. и втори допълнителен протокол от 17 март 1978 г., както и Европейската конвенция за борба с тероризма от 27 януари 1977 г., доколкото урежда екстрадицията;

б) Споразумението между 12-те държави-членки на Европейските общности относно опростяване и модернизация на методите на предаване на исканията за екстрадиция от 26 май 1989 г.;

в) Конвенцията за опростената процедура за екстрадиция между държавите-членки на Европейския съюз от 10 март 1995 г.;

г) Конвенцията за екстрадицията между държавите-членки на Европейския съюз от 27 септември 1996 г.;

д) дял III, глава 4 от Конвенцията от 19 юни 1990 г. за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 г. относно постепенното премахване на контрола по общите граници.

2. Държавите-членки ще продължат да прилагат двустранните и многостранните споразумения или действащите спогодби и след приемане на

настоящото рамково решение, доколкото същите позволяват разширяване и разпростиране на неговите цели и подпомагат по-нататъшното опростяване или улесняване на процедурите за предаване на лица, срещу които са издадени европейски заповеди за арест.

Държавите-членки могат да сключват двустранни или многостранни споразумения или спогодби след влизане в сила на настоящото рамково решение, доколкото същите позволяват разширяване и разпростиране на неговите предписания и подпомагат по-нататъшното опростяване и улесняване на процедурите за предаване на лица, срещу които са издадени европейски заповеди за арест, по-специално чрез определяне на по-кратки срокове от посочените в член 17, чрез удължаване на списъка от престъпления, изброени в член 2, параграф 2, чрез по-нататъшно ограничаване на посочените в членове 3 и 4 основания за отказ или чрез въвеждане на по-нисък праг от определения в член 2, параграфи 1 или 2.

Споразуменията и спогодбите, които са посочени във втората алинея, не могат по никакъв начин да засегнат отношенията със държави-членки, които не са страни по тях.

В срок от три месеца от влизане в сила на настоящото рамково решение държавите-членки трябва да информират Съвета и Комисията за съществуващите споразумения и спогодби, посочени в първа алинея, които желаят да прилагат и в бъдеще.

Държавите-членки следва да уведомят Съвета и Комисията и относно наличието на нови споразумения или спогодби съгласно втора алинея в тримесечен срок от подписването им.

3. Когато конвенции или споразумения съгласно параграф 1 се прилагат на територията на държави-членки или на територия, за чиито външни отношения е отговорна държава-членка, спрямо която настоящото рамково решение не се прилага, тези актове ще продължат да регулират съществуващите отношения между тези територии и други държави-членки."

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

10 От акта за препращане е видно, че с искова молба от 21 юни 2004 г. Advocaten voor de Wereld е предявило пред Arbitragehof иск за пълната или частична отмяна на Закона от 19 декември 2003 г., който въвежда в белгийското право разпоредбите на Рамковото решение.

11 В подкрепа на своя иск Advocaten voor de Wereld изтъква по-конкретно, че Рамковото решение е недействително, тъй като материята на европейската заповед за арест следва да се въведе с конвенция, а не с рамково решение, доколкото, по силата на член 34, параграф 2, буква б) ЕС, рамкови решения могат да се приемат единствено за целите на „сближаването на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки", какъвто не е настоящият случай.

12 Освен това Advocaten voor de Wereld поддържа, че член 5, параграф 2 от Закона от 19 декември 2003 г., който въвежда във вътрешното белгийско право член 2, параграф 2 от Рамковото решение, нарушава принципа за равенство и за недопускане на дискриминацията, тъй като при изпълнение на европейска заповед за арест във връзка с наказуеми деяния, посочени в последната разпоредба, е налице отклонение без обективна и разумна обосновка от

изискването за двойна наказуемост, докато това изискване се запазва спрямо други престъпления.

13 Advocaten voor de Wereld твърди също, че Законът от 19 декември 2003 г. не отговаря и на условията, свързани с принципа за законоустановеност в наказателното право, тъй като не изброява престъпления с достатъчно ясна и точна нормативна уредба, а само общи категории на нежелани прояви. Съдебният орган, който трябва да разреши изпълнението на европейска заповед за арест, не разполага с достатъчно данни, за да провери действително дали престъпленията, за които спрямо дадено лице е възбудено наказателно преследване или поради които му е наложено наказание, попадат в някоя от категориите, упоменати в член 5, параграф 2 от цитирания закон. Липсата на ясно и точно определение на престъпленията, посочени в тази разпоредба, може да доведе до нееднакво прилагане на закона от различните органи, натоварени с изпълнението на европейските заповеди за арест и по този начин до нарушаване и на принципа за равенство и за недопускане на дискриминация.

14 Arbitragehof отбелязва, че Законът от 19 декември 2003 г. е пряка последица от решението на Съвета да уреди материята на европейската заповед за арест с рамково решение. Възраженията на Advocaten voor de Wereld срещу посочения закон били относими и към Рамковото решение. Различното тълкуване от съдебните органи на действителността на общностните актове и на законодателството, което ги въвежда във вътрешното право, би нарушило единството на общностния правен ред и би накърнило общия принцип на правната сигурност.

15 Arbitragehof добавя, че съгласно член 35, параграф 1 ЕС, единствено Съдът има право да се произнесе, по реда на преюдициалното производство, относно действителността на рамковите решения и че, съгласно параграф 2 на същия член, Кралство Белгия е приело компетентността на Съда в тази област.

16 При тези обстоятелства Arbitragehof решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Съвместимо ли е Рамковото решение [...] с член 34, параграф 2, буква б) от Договора за ЕС, според който рамкови решения се приемат единствено за целите на сближаването на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки?

2) Съвместим ли е член 2, параграф 2 от Рамковото решение [...], доколкото премахва проверката за двойна наказуемост за посочените в него престъпления, с член 6, параграф 2 от Договора за ЕС, и по-специално с провъзгласените в тази разпоредба принципи за законоустановеност в наказателното право и за равенство и недопускане на дискриминация?“

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

По отношение на допустимостта

17 Чешкото правителство твърди, че първият преюдициален въпрос е недопустим, тъй като задължава Съда да разгледа член 34, параграф 2, буква б) ЕС, което е разпоредба от първичното право, намираща се извън неговия контрол.

18 Този довод е лишен от основание. Всъщност съгласно член 35, параграф 1 ЕС, Съдът е компетентен, като се спазват условията, определени в тази разпоредба, да дава преюдициални заключения по въпроси, отнасящи се до действителността и тълкуването на рамковите решения, което по необходимост изисква той да може, дори при липса на изрично предвидено за тази цел правомощие, да тълкува разпоредби на първичното право, като например член 34, параграф 2, буква б) ЕС, когато както в главното производство Съдът трябва да установи дали рамковото решение е надлежно прието на основание на последната разпоредба.

19 Според чешкото правителство първият преюдициален въпрос е недопустим и поради това че в решението за препращане липсва яснота относно точните мотиви, които биха позволили да се констатира недействителност на Рамковото решение. Ето защо за това правителство не е било възможно да представи подходящо становище по този въпрос. По-специално, доколкото Advocaten voor de Wereld поддържа, че Рамковото решение не е довело до сближаване на законовите разпоредби на държавите-членки, то е трябвало да изложи доводи в тази насока, които Arbitragehof да възпроизведе в решението си за препращане.

20 Необходимо е да се напомни, че целта на информацията, съдържаща се в решенията за препращане, е не само да позволи на Съда да даде полезен отговор, но също така да даде възможност на правителствата на държавите-членки и на другите заинтересовани страни да представят становища съгласно член 23 от Статута на Съда (вж. по-конкретно определение от 2 март 1999 г., Colonia Versicherung и др., C-422/98, Recueil, стр. I-1279, точка 5).

21 Акта за препращане в главното производство съдържа достатъчно данни, за да отговори на тези изисквания. Всъщност, както бе посочено в точка 11 от настоящото решение, от акта за препращане е видно, че Advocaten voor de Wereld защитава тезата, според която материята на европейската заповед за арест трябва да се въведе с конвенция, а не с рамково решение, тъй като, по

силата на член 34, параграф 2, буква б) ЕС, рамкови решения могат да се приемат само „за целите на сближаването на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки, какъвто не е настоящият случай.

22 Подобни данни са достатъчни не само за да позволят на Съда да даде полезен отговор, но и за да се гарантира възможността за представяне на становища, с която разполагат страните по делото, държавите-членки, Съветът и Комисията, съгласно член 23 от Статута на Съда, което впрочем е видно от становищата, представени от всички страни, встъпили в настоящото производство, включително тези на чешкото правителство.

23 Следователно първият преюдициален въпрос е допустим.

По основателността

24 Противно на всички останали страни, представили становища в рамките на настоящото производство, Advocaten voor de Wereld поддържа, че съгласно член 34, параграф 2, буква г) ЕС материята на европейската заповед за арест следва да се уреди с конвенция.

25 Всъщност от една страна, Рамковото решение не може да бъде надлежно прието за целите на сближаването на законовите и подзаконовите разпоредби, така както е уредено в член 34, параграф 2, буква б) ЕС, тъй като Съветът има правомощие да приема рамкови решения само с оглед на постепенното сближаване на наказателноправните норми единствено в случаите, посочени в член 29, втора алинея, трето тире ЕС и член 31, параграф 1, буква д) ЕС. За другите общи действия в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси Съветът трябва да приема конвенции в приложение на член 34, параграф 2, буква г) ЕС.

26 От друга страна, съгласно член 31 от Рамковото решение, в отношенията между държавите-членки последното заменя, считано от 1 януари 2004 г., конвенциите, приложими в областта на екстрадицията. Единствено обаче акт от същия вид, а именно конвенция по смисъла на член 34, параграф 2, буква г) ЕС, би могъл валидно да дерогира действащите конвенции.

27 Този довод не е защитим.

28 Видно по-конкретно от член 1, параграфи 1 и 2 от Рамковото решение и от петото, шестото, седмото и единадесетото съображение от същото решение, то има за цел да замести многостранната система на екстрадиция между държавите-членки с основана на взаимното признаване система за предаване между съдебните органи на осъдени или заподозрени лица за изтърпяване на наказание или за наказателно преследване.

29 Взаимното признаване на заповедите за арест, издадени в различни държави-членки съгласно правото на съответната издаваща държава, изисква сближаване на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки относно съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, и по-конкретно на правилата относно условията, процедурите и последиците от предаването между националните власти.

30 Такава е именно целта на Рамковото решение, що се отнася по-конкретно до правилата, свързани с изброените категории престъпления, за които не се изисква проверка за двойна наказуемост (член 2, параграф 2), с основанията, при които не се допуска или може да бъде отказано изпълнение на заповед за арест (членове 3 и 4), със съдържанието и формата на последната (член 8), с

предаването на такава заповед и свързаните с това процедури (членове 9 и 10), с минималните гаранции, които трябва да бъдат предоставени на издирваното или задържаното лице (членове 11—14), със сроковете и процедурите за вземане на решение за изпълнение на съответната заповед (член 17) и със сроковете за предаване на издирваното лице (член 23).

31 Рамковото решение се основа на член 31, параграф 1, букви а) и б) ЕС, който предвижда, че общото действие при съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси включва, съответно, улесняване и ускоряване на съдебното сътрудничество във връзка с процесуалните действия и изпълнението на решенията, както и улесняване на екстрадицията между държавите-членки.

32 Противно на становището на Advocaten voor de Wereld, липсва каквото и да било основание да се заключи, че сближаването на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки чрез приемане на рамкови решения по смисъла на член 34, параграф 2, буква б) ЕС визира единствено посочените в член 31, параграф 1, буква д) ЕС наказателноправни норми на тези държави, а именно правилата, отнасящи се до съставите на престъпленията и до наказанията в областите, изброени в цитираната разпоредба.

33 Съгласно член 2, първа алинея, четвърто тире ЕС, развитието на пространство на свобода, сигурност и правосъдие е сред целите, преследвани от Съюза, а член 29, първа алинея ЕС предвижда, че за да предостави на гражданите високо равнище на закрила в рамките на това пространство, се изработва общо действие между държавите-членки, по-конкретно в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси. Според същия член, втора алинея, второ тире тази цел се осъществява посредством „засилено сътрудничество между съдебните и другите компетентни власти на държавите-членки, [...] в съответствие с членове 31 [ЕС] и 32 [ЕС]“.

34 Член 31, параграф 1, букви а) и б) ЕС обаче не съдържа никакво указание относно правните актове, които трябва да се използват за постигане на тази цел.

35 Впрочем по общ начин член 34, параграф 2 ЕС предвижда, че Съветът „приема мерки и насърчава сътрудничеството, използвайки подходящите форми и процедури, посочени в настоящия дял, допринасяйки за постигането на целите на Съюза“, и упълномощава „[за] тази цел“ Съвета да приема различни видове актове, изброени в посочения параграф 2, букви от а) до г), сред които фигурират рамковите решения и конвенциите.

36 Освен това нито член 34, параграф 2 ЕС, нито някоя друга разпоредба от дял VI от Договора за ЕС правят разграничение между видовете актове, които могат да се приемат в зависимост от материята, за която се отнася общото действие в областта на сътрудничеството по наказателноправни въпроси.

37 Член 34, параграф 2 ЕС също не подрежда по приоритет различните актове, изброени в тази разпоредба, поради което не се изключва възможността Съветът да направи избор между редица актове, за да уреди една и съща материя, при спазване на ограниченията, наложени от естеството на избрания акт.

38 При тези условия, доколкото изброява и определя по общ начин различните видове правни актове, които могат да се използват за „постигането на целите на Съюза“, посочени в дял VI от Договора за ЕС, член 34, параграф 2 ЕС не може да се тълкува в смисъл, че изключва възможността сближаването на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки чрез приемане на рамково решение съгласно посочения параграф 2, буква б) да се отнася до области, различни от посочените в член 31, параграф 1, буква д) ЕС, и по-конкретно до материята на европейската заповед за арест.

39 Тълкуването, според което сближаването на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки посредством приемането на рамкови решения е допустимо не само в областите, предмет на член 31, параграф 1, буква д) ЕС, се подкрепя от същия параграф 1, буква в), който предвижда, че общото действие цели също така „осигуряването на съвместимост между разпоредбите, приложими в държавите-членки, каквато може да бъде необходима за подобряването на това сътрудничество [съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси]“, без да се прави разлика между различните видове актове, които могат да бъдат използвани с цел сближаване на тези правила.

40 В настоящия случай, доколкото член 34, параграф 2, буква в) ЕС изключва правото на Съвета да приема решение за целите на сближаването на законовите и подзаконовите разпоредби на държавите-членки, а правният акт под формата на обща позиция по смисъла на същия параграф 2, буква а) трябва да се ограничи до определяне на подхода на Съюза по даден въпрос, възниква въпросът дали, противно на становището на Advocaten voor de Wereld, Съветът е могъл валидно да уреди материята на европейската заповед за арест по-скоро чрез рамково решение, отколкото чрез конвенция в съответствие с член 34, параграф 2, буква г) ЕС.

41 Макар и да е вярно, че материята на европейската заповед за арест би могла да се уреди и с конвенция, Съветът може, упражнявайки правото си на преценка, да предпочете като правен акт рамковото решение, при положение че условията за неговото приемане са изпълнени, както в настоящия случай.

42 Този извод не се опорочава от обстоятелството, че от 1 януари 2004 г. по силата на член 31, параграф 1 от Рамковото решение то заменя единствено в отношенията между държавите-членки съответстващите разпоредби от изброените в тази разпоредба предходни конвенции относно екстрадицията. Всяко друго тълкуване, което не намира опора нито в член 34, параграф 2 ЕС,

нито в друга разпоредба от Договора за ЕС, може да лиши до голяма степен от полезно действие признатото на Съвета право да приема рамкови решения в областите, уреждани преди това от международни конвенции.

43 Следователно Рамковото решение не е прието в нарушение на член 34, параграф 2, буква б) ЕС.

По втория въпрос

44 Противно на всички останали страни, представили становища в настоящото производство, Advocaten voor de Wereld твърди, че член 2, параграф 2 от Рамковото решение, доколкото премахва проверката за двойна наказуемост по отношение на посочените в тази разпоредба престъпления, противоречи на принципа за равенство и за недопускане на дискриминация, както и на принципа за законоустановеност в наказателното право.

45 На първо място, следва да се отбележи, че съгласно член 6 ЕС Съюзът се основава на принципа на правовата държава и зачита основните права така, както те са гарантирани от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. и така, както произтичат от конституционните традиции, общи за държавите-членки, като общи принципи на правото на Общността. Поради това институциите подлежат на контрол за съответствие на техните актове с договорите и общите принципи на правото, подобно на държавите-членки във връзка с въвеждането на правото на Съюза (вж. по-конкретно Решение от 27 февруари 2007 г., по дело Gestoras Pro Amnistía и др./Съвет, C-354/04 P, Сборник, стр. I-1579, точка 51 и Решение по дело Segi и др./Съвет, C-355/04 P, Сборник, стр. I-1657, точка 51).

46 Безспорно е, че сред тези принципи фигурира както принципът за законоустановеност на престъплението и наказанието, така и принципът за равенство и за недопускане на дискриминация, които са препотвърдени съответно в членове 49, 20 и 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз, провъзгласена на 7 декември 2000 г. в Ница (ОВ C 364, стр. 1).

47 Ето защо Съдът следва да изследва действителността на Рамковото решение в светлината на посочените принципи.

По отношение на принципа за законоустановеност на престъплението и наказанието

48 Според Advocaten voor de Wereld списъкът с над тридесет престъпления, по отношение на които традиционното условие за двойна наказуемост се изоставя, при положение че издаващата държава-членка наказва тези деяния с лишаване от свобода за максимален срок не по-малък от три години, е толкова общ и неясен, че нарушава или най-малко може да наруши принципа за законоустановеност в наказателното право. Този списък не съдържа легални дефиниции на посочените в него престъпления, а само твърде общо определени категории нежелани прояви. За разлика от лицата, лишени от свобода на основание, което не е свързано с европейска заповед за арест, лишените от свобода в резултат от изпълнение на европейска заповед за арест без проверка за двойна наказуемост не се ползват от гаранцията, според която наказателният закон трябва да отговаря на изискванията за точност, яснота и предвидимост, така че всяко лице към момента на извършване на дадено деяние да знае дали същото съставлява или не престъпление.

49 Следва да се напомни, че принципът за законоустановеност на престъплението и наказанието (nullum crimen, nulla poena sine lege), който е част от общите принципи на правото, залегнали в основата на общите конституционни традиции на държавите-членки, е провъзгласен и в различни международни

договори, и по-конкретно в член 7, параграф 1 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи (вж. в този смисъл по-конкретно Решение от 12 декември1996 г. по дело X, C-74/95 и C-129/95, Recueil, стр. I-6609, точка 25 и Решение от 28 юни 2005 г. по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P до C-208/02 P и C-213/02 P, Recueil, стр. I-5425, точки 215 до 219).

50 Този принцип изисква законът ясно да определи престъпленията и наказанията за тях. Това условие е изпълнено, когато от редакцията на приложимата разпоредба и при нужда чрез тълкуването ѝ от съдилищата правните субекти могат да разберат за кои действия и бездействия се предвижда наказателна отговорност (вж. по-конкретно, Решение на Европейския съд по правата на човека от 22 юни 2000 г. по дело Coëme и др./Белгия, Recueil des arrêts et décisions 2000-VII, § 145).

51 Съгласно член 2, параграф 2 от Рамковото решение, изброените в тази разпоредба престъпления, „ако в издаващата държава-членка са наказуеми с лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане за максимален срок не по-малък от три години и така както са определени в законодателството на издаващата държава-членка“, дават основание за предаване съгласно европейска заповед за арест без проверка за двойна наказуемост на деянието.

52 Поради това, дори държавите-членки да възпроизведат буквално изброяването на категориите от престъпления, посочени в член 2, параграф 2 от Рамковото решение с оглед на неговото въвеждане, самата дефиниция на тези престъпления и предвидените за тях наказания се съдържа в правото „на издаващата държава-членка“. Рамковото решение няма за цел да съгласува елементите от фактическите състави на въпросните престъпления или предвидените за тях наказания.

53 Следователно макар член 2, параграф 2 от Рамковото решение да премахва проверката за двойна наказуемост по отношение на упоменатите в тази разпоредба категории престъпления, тяхното определяне и установяването на

съответните наказания продължава да се урежда от правото на издаващата държава-членка, която както впрочем посочва член 1, параграф 3 от същото рамково решение, трябва да спазва основните права и основните правни принципи, залегнали в член 6 ЕС, и в резултат на това — принципа за законоустановеност на престъплението и наказанието.

54 Ето защо член 2, параграф 2 от Рамковото решение, доколкото премахва проверката за двойна наказуемост за престъпленията, посочени в тази разпоредба, не е недействителен поради нарушение на принципа за законоустановеност на престъплението и наказанието.

По отношение на принципа за равенство и за недопускане на дискриминация

55 Според Advocaten voor de Wereld Рамковото решение нарушава принципа за равенство и за недопускане на дискриминация, тъй като при престъпления, различни от посочените в член 2, параграф 2 от Рамковото решение, предаването може да зависи от условието деянията, за които е издадена европейската заповед за арест, да съставляват престъпление съгласно правото на изпълняващата държава-членка. Това разграничение не било обективно оправдано. Премахването на проверката за двойна наказуемост било още по-оспоримо поради обстоятелството, че Рамковото решение не съдържа подробна дефиниция на деянията, във връзка с които се иска предаването. Предвиденият от това решение режим водел до необосновано различно третиране на лицата в зависимост от това дали деянията са извършени в изпълняващата държава-членка или извън нея. Следователно що се отнася до лишаването от свобода, тези лица били третирани различно без това да е оправдано.

56 Следва да се отбележи, че принципът за равенство и за недопускане на дискриминация изисква сходните положения да не се третират по различен

начин, а различни положения да не се третират по еднакъв начин, освен ако такова отношение не е обективно оправдано (вж. по-конкретно Решение от 26 октомври 2006 г. по дело Koninklijke Coöperatie Cosun, C-248/04, Recueil, стр. I-10211, точка 72 и цитираната съдебна практика).

57 От една страна, при подбора на 32 категории престъпления, изброени в член 2, параграф 2 от Рамковото решение, Съветът, въз основа на принципа за взаимно признаване и предвид високата степен на доверие и солидарност между държавите-членки, е счел, че било поради самото естество, било поради предвиденото наказание с максимален срок не по-малък от три години, съответните категории престъпления са сред тези, чиято степен на обществена опасност оправдава проверката за двойна наказуемост да не бъде изисквана.

58 Ето защо дори да се приеме, че положението на лицата, които са заподозрени в извършване на престъпления от списъка по член 2, параграф 2 от Рамковото решение или които са осъдени за извършване на такива престъпления, е сходно с това на лицата, които са заподозрени или осъдени за извършване на престъпления, различни от изброените в тази разпоредба, разграничаването във всички случаи е обективно оправдано.

59 От друга страна, що се отнася до факта, че липсата на точност при определянето на въпросните категории престъпления може да доведе до различно въвеждане на Рамковото решение в различните национални правни системи, достатъчно е да се отбележи, че предметът на това решение не е да съгласува материалното наказателно право на държавите-членки и че за прилагането на европейската заповед за арест нито една от разпоредбите на дял VI от Договора за ЕС, чиито членове 34 и 31 представляват правното основание на това рамково решение, не изисква съгласуване на наказателно-правните уредби на държавите-членки във връзка със съответните престъпления (вж. по аналогия по-конкретно Решение от 11 февруари 2003 г. по дело Gözütok и Brügge, C-187/01 и C-385/01, Recueil, стр. I-1345, точка 32, както и Решение от 28 септември 2006 г. по дело Gasparini и др., C-467/04, Recueil, стр. I-9199, точка 29).

60 Следователно член 2, параграф 2 от Рамковото решение, доколкото премахва проверката за двойна наказуемост по отношение на посочените в него престъпления, не е недействителен поради нарушение на член 6, параграф 2 ЕС, и по-конкретно на принципа за законоустановеност на престъплението и наказанието, както и на принципа за равенство и за недопускане на дискриминация.

61 С оглед на изложените по-горе съображения следва да се отговори, че при разглеждането на поставените въпроси не се установи наличие на елементи, които да засегнат действителността на Рамковото решение.

По съдебните разноски

62 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

При разглеждането на поставените въпроси не се установи наличие на елементи, които да засегнат действителността на Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите-членки.

Подписи